

20275 - EMPRESA I SOCIETAT**Objectius**

Al llarg del curs s'intentarà delimitar la relació existent entre l'empresa i l'àmbit del social. Es mostrarà com l'estructura i configuració de determinats aspectes de la realitat social (especialment els que constitueixen l'entorn més immediat) es concreten en l'empresa, condicionant en gran mesura el seu funcionament intern i els processos de presa de decisions.

D'altra banda, l'assignatura té per objectiu la preparació de professionals dedicats a l'àmbit de l'empresa. Intenta proporcionar una formació que superi els aspectes merament tècnics i instrumentals de la gestió empresarial. Per a això el contingut de la matèria s'orienta a possibilitar la capacitat de contextualitzar el seu exercici professional, vinculant conceptualment i pràcticament la seva tasca amb l'entorn social en què estan immerses.

Més escaridament podem desglossar els objectius de la següent manera:

- Conèixer conceptes bàsics de les ciències socials.
- Conèixer mecanismes bàsics del comportament social.
- Conèixer les relacions de l'empresa amb l'entorn.

Programa**Tema 1 LA SOCIOLOGIA I L'ANÀLISI DE L'EMPRESA**

1. Concepte i objecte de la sociologia.
2. Conceptes bàsics en sociologia.
3. Els grans corrents sociològics: els enfocaments del consens i del conflicte social.
4. L'anàlisi del treball i de l'empresa des dels diferents corrents sociològics.

Tema 2 ESTRUCTURA SOCIAL EN LES SOCIETATS AVANÇADES

1. Definició de l'estructura social.
2. Enfocaments sobre l'estratificació social.
3. El problema de les classes mitjanes.
4. Els anàlisis actuals sobre l'estructura social en les societats avançades: L'era de la societat post-industrial?

Tema 3 PERSPECTIVA SOCIOLÒGICA SOBRE L'EMPRESA

1. L'empresa com a organització i burocràcia.
2. L'empresa com a sistema.
3. L'empresa com a institució.
4. Empresa i relacions amb l'entorn.

Tema 4 CANVI TECNOLÒGIC I CANVI SOCIAL

1. Les bases del desenvolupament tecnològic.
2. Innovació tecnològica: la seva incidència en l'empresa i en la societat.
3. Actituds socials davant la tecnologia.
4. Repercussions de la innovació tecnològica sobre l'ocupació: volum d'ocupació i estructura ocupacional.

Tema 5 EMPRESA I MERCAT DE TREBALL: ENFOCAMENTS SOBRE EL MERCAT DE TREBALL

1. L'escola neoclàssica i la teoria del capital humà.
2. L'enfocament marxista i la teoria de control.
3. L'escola institucionalista: teoria de la segmentació.
4. Inserció en el mercat de treball: mobilitat i fragmentació de la població laboral.

Tema 6 EMPRESA I MERCAT DE TREBALL: EL MERCAT DE TREBALL A ESPANYA I CATALUNYA

1. Dinàmica econòmica, reestructuració productiva i mercat de treball.
2. Anàlisi de l'estructura del mercat de treball espanyol i català: característiques de l'ocupació, atur, jornada...
3. La divisió sexual del mercat de treball i el seu reflex en el mercat laboral.

Tema 7 VALORS SOCIALS I CULTURALS EMPRESARIALS: ELS VALORS SOCIALS EN RELACIÓ AL TREBALL

1. El concepte de cultura a l'empresa.
2. Activitat empresarial i valors socials.
3. Redefinició del significat social del treball en les societats avançades.
4. Nous valors del treball.

Bibliografia*Tema 1*

- GIDDENS, A.: *Sociología*. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1991.
- GARMENDIA, J. A.; PARRA LUNA, F.; NAVARRO, M.: *Sociología de la empresa*. Aguilar. Madrid, 1988.
- GOULDNER, ALVIN: *La crisis de la sociología occidental*. Buenos Aires. Amorrortu, 1973.

- LÓPEZ PINTOR, R.: *Sociología industrial*. Madrid. Alianza, 1986.
- MILLS, C. W.: *La imaginación sociológica*. México. FCE, 1977.
- MORALES, J.; ABAD, L. V.: *Introducción a la sociología*. Madrid. Tecnos, 1988.
- REX, JOHN: *El conflicto social*. Madrid. Siglo XXI, 1985.
- REYES, ROMÁN: *Terminología científico-social*. Barcelona. Antrhopos, 1988.

Tema 2

- BELL, DANIEL: *El advenimiento de la sociedad post-industrial*. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1976.
- CARABAÑA, J.; FRANCISCO, ANDRÉS DE: *Teorías contemporáneas de las clases sociales*. Editorial Pablo Iglesias. Madrid, 1993.
- DAHRENDORF, RALF: *Las clases sociales y sus conflictos*. Madrid. Ediciones Rialp, 1979.
- GARCÍA FERRANDO, M.: «La sociedad post-industrial: reforma o utopía» [En AA.VV.: *Pensar la nostra societat*. València]. 1990.
- GIDDENS, A.: «Estratificación y estructura de clase» [En mismo autor: *op. cit.* capítulo 7]. 1991.
- LABINI, SYLOS: *Assaig sobre les classes socials*. Barcelona. Edicions 62, 1979.
- LAURIN-FRENETTE, NICOLE: *Las teorías funcionalistas de las clases sociales. Sociología e ideología burguesa*. Madrid. Siglo SSI, 1990.
- MARX, KARL: *El capital*. (Volumen I). México. FCE, 1975.
- OLIN WRIGHT, ERIK: *Clase, crisis y estado*. Madrid. Siglo XXI, 1983.
- TOURAINÉ, ALAIN: *La sociedad post-industrial*. Barcelona. Ariel, 1973.

Tema 3

- GARMENDÍA, J. A.: «La empresa como organización e institución». [En Garmendía, J. A. y otros: *Sociología industrial y de la empresa*. Madrid. Ediciones Aguilar, 1987.
- MINTZBERG, H.: *La estructuración de las organizaciones*. Ariel. Barcelona, 1990.
- MOUZELIS, NICOS P.: *Organización y burocracia*. Barcelona. Ediciones Península. Tercera edición, 1991.
- RODRÍGUEZ ARAMBERRI, J.: «Sociología de las organizaciones». [En AA.VV. *Sociología contemporánea. Ocho temas a debate*. Madrid. Cis-Siglo XXI, 1984.

Tema 4

- AÏT-EL-HADJ, S.: *Gestión de la tecnología: la empresa ante la mutación tecnológica*. Barcelona. Gestión 2000, 1990.
- CASTELLS, MANUEL y otros: *El desafío tecnológico. (España y las nuevas tecnologías)*. Madrid. Alianza Editorial, 1986.
- CASTILLO, J. J.: *La automatización y el futuro del trabajo*. Madrid. MTSS, 1988.
- ELSTER, JON: *El cambio tecnológico*. Barcelona. Gedisa Editorial, 1990.
- FRIEDRICH, G.; SCHAFF, A.: *Microelectrónica y sociedad, para bien o para mal*. Madrid. Informe al Club de Roma. Editorial Alhambra, 1982.
- KAPLINSKY, R.: *Microelectrónica y empleo*. Madrid. MTSS, 1989.
- OCDE: *Las nuevas tecnologías en la década de los noventa: una estrategia socioeconómica*. Madrid. MTSS, 1990.

Tema 5

- BAGNASCO, ARNALDO: «Mercados y mercado de trabajo». Madrid. *Revista Sociología del Trabajo*, núm. 6. Siglo XXI, 1989.
- CENTI, CÉSAR: «Mercado de trabajo y movilización». Madrid. *Revista Sociología del Trabajo*, núm. 4. Siglo XXI, 1988.
- CACHÓN, LORENZO: *Movilidad laboral o trayectoria de clase: elementos para una crítica de la sociología de la movilidad social*. Madrid. CIS, 1989.
- GORDON, D.; EDWARDS, R.; REICH: *Trabajo segmentado, trabajadores divididos*. Madrid. MTSS, 1986.
- MAURICE, M.; SELLIER, F.; SILVESTRE, J. J.: *Política de educación y organización industrial en Francia y Alemania*. MTSS. Madrid, 1987.
- OSTERMAN, P.: *Los mercados internos de trabajo*. Madrid. MTSS, 1985.
- PIORE, MICHAEL: «Notas para una teoría de la estratificación del mercado de trabajo». [En Toharia, L. (comp.): *op. cit.*].
- PRIETO, CARLOS: «¿Mercado de trabajo?». Madrid. *REIS*, núm. 47. 1990.
- TOHARIA, LUIS (comp. 1983): *El mercado de trabajo: teoría y aplicaciones*. Madrid. Alianza Universidad Textos, 1983.
- VILLA, PAOLA: *La estructuración de los mercados de trabajo*. Madrid. MTSS, 1990.

Tema 6

- AA.VV.: *Estudios de economía del trabajo en España: oferta y demanda de trabajo*. Madrid. MTSS, 1985.
- DURÁN, F.; TOHARIA, L.; BENTOLILA, S.: *Análisis de la contratación temporal en España*. Madrid. MTSS, 1991.
- PALACIO, J. I.: «La política de empleo». [En Miguélez, F.; Prieto, C.: *Las relaciones laborales en España*. Madrid. Siglo XXI]. 1991.
- RECIO, ALBERT: «El mercat de treball». [En AA.VV.: *Els contextos de l'acció sindical*. Barcelona. Fundació Bofill], 1990.
- REQUENA, FÉLIX: «Redes sociales y mecanismos de acceso al mercado de trabajo». Madrid. *Sociología del Trabajo*, núm. 11. Siglo XXI, 1991.

Tema 7

- AA.VV.: «Educación, formación y empleo en el umbral de los noventa». Madrid. *Revista de Educación*, núm. 293. Monografía, 1990.
- BLANC, J. M.: *Del viejo al nuevo paro. Un análisis psicológico y social*. Barcelona. Promociones y Publicación Universitaria-INEM, 1990.
- GARMENDÍA, J. A.: *Desarrollo de la organización y cultura de la empresa*. Madrid. Editorial ESIC, 1990.
- SANCHÍS, ENRIC: *De la escuela al paro*. Madrid. Siglo XXI, 1991.